de Saambinder
KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Een vurig zoutraadsel

6 Hoogmoed afleggen
4 Vliegende teams
Bijbels Beschouwd
8 Kerkelijk Jaarboek 2026

JRG 104 NR 23 04.06.2026 GEREFORMEERDE GEMEENTE ERMELO

DS. H.J. AGTERESCH, WERKENDAM

EEN VURIG ZOUTRAADSEL

'Want een ieder zal met vuur gezouten worden, en iedere offerande zal met zout gezouten worden'.

Markus 9:49

Met de komst van Christus hoeven er geen offers meer te worden gebracht. Toch is de offerdienst niet voorbij.

De Heere vraagt van ieder mens om zijn leven als een offer aan Hem te wijden. Bij Gods kind leeft het gebed: 'Leer mij, o God van zaligheden, mijn leven in Uw dienst besteden'. Tegelijk is er verdriet. Wat een tekort! Ik schaam me vanwege mijn verknoeide leven. Hoe moet het toch?

Christus geeft ons hierover les aan de hand van *zout*. Iedere Jood wist dat er in de tempel in Jeruzalem een speciale zoutopslagkamer was en dat op ieder offer zout besprengd werd, als symbool van Gods genade- en zoutverbond. In de hele wereld wordt zout gebruikt, niet alleen in het voedsel, maar ook vanwege de symboliek. Zo krijgt in Guinee een bruidspaar van de familie drie voorwerpen: een naald, een kalebas, en... zout. Met een naald kun je voor verbinding zorgen en met een kalebas kun je elkaar helpen. Zout is een prachtig symbool om bij moeiten weer smaak in het leven te krijgen en onderling vrede te behouden.

Maar wat spreekt de Middelaar hier wonderlijk over zout! Het is net een raadsel. Want Hij spreekt over met *vuur zouten*. Natuurlijk begrijpen we wat met 'zout zouten' betekent. Als je zout strooit op de aardappels, dan trekt het zout in het water en de aardappels. Dát is zouten. Maar hoe kun je nu met vuur zouten? Wat is de betekenis van deze geheimvolle boodschap?

ONDERWIJS

Jezus reist met Zijn discipelen door het Joodse land. Onderweg hebben de discipelen onenigheid over de vraag wie van hen de meeste is. Daarom gaat Christus de Kerk onderwijs geven in de heiligmaking. Hij waarschuwt tegen het geven van ergernis en maakt zo duidelijk dat we niet alleen anderen maar óók onszelf ten val kunnen brengen. We brengen een medemens ten val als we het aandurven een zoeker met een pril geloof af te wijzen. Dan verdienen we zelfs de verdrinkingsdood.

Vervolgens zegt Christus beeldend in de verzen 43-47: kijk eens naar uw handen, voeten en ogen. Gebruikt u uw handen voor zondige handelingen, bijvoorbeeld via een muisklik? Hak een hand af! Is uw levenswandel zondig? Houw een voet af! Geniet u met uw ogen van dingen die u prikkelen? Ruk een oog uit! U kunt beter met één wereldmijdend lichaamsdeel behouden worden, dan met twee, van de zonde genietende, lichaamsdelen verloren gaan in

de hel, in het onuitblusselijk vuur. Wat erg om in deze plaats van eeuwig verderf te komen. En dan te bedenken dat de wereld waarin wij leven steeds verder aan het verderven is.

Maar er is een redmiddel tegen het verderf: zout! Daarbíj geeft zout smaak aan ons eten. Daarom moeten christenen met zout gezouten worden: om heilig te leven en Gode welbehaaglijke offers te brengen (Rom. 12:1).

Zoals zout reinigend en zuiverend is, zo is vuur dat ook. Dáárom spreekt Jezus over met vuur zouten! De Heere gebruikt vuur om een christen voor het verderf te bewaren. De kanttekenaren wijzen op vier soorten vuur: het Woord, de Heilige Geest, een kruis en vervolging. Zoals zout een wond reinigt, zo verbrandt de vurige wet alles van de zondige mens, en bewaart daarbij voor het uitbreken in de zonde.

De Geest der uitbranding past het vurige Woord krachtig toe, en reinigt zondaren. Weet u hiervan? Helaas blijken Gods kinderen zo onbekwaam te zijn voor de verborgen omgang met de Heere. Zij hebben nóg meer louteringsvuur nodig om hen naar Christus uit te drijven. Daarvoor gebruikt God het beproevende vuur van een kruis, zoals ziekte, beperkingen en rouw. Dan is er nog het vuur van de vervolging. In de strijd met onze drie doodsvijanden (wereld, duivel, vlees) zal daardoor de oude mens met z'n verdorven 'ik' steeds meer afsterven en de nieuwe mens opstaan.
De Heere is het zo waard dat we heilig voor Zijn aangezicht leven! Hebt u zo al eens naar uw moeilijke leven mogen zien en de Heere gedankt voor Zijn kastijdende vuur? Christus spreekt in onze tekst niet over het verdiende helse vuur, maar over ánder, louterend vuur. Hoe kan dat? Omdat Jezus Zelf plaatsbekledend te maken kreeg met het vuur van Gods rechterlijk oordeel. Hij is nedergedaald ter helle en kwam in het veroordelende eeuwige vuur. Daarom is er voor de Kerk enkel het louterende vuur, om hun leven aan God te wijden.

BEVINDELIJKE VRAAG

De bevindelijke vraag is: ben ik een gezouten offeraar die gezouten offers brengt? Wanneer mag dat zo zijn? Als u het profiel vertoont van de verzen 43-47! Dát is het zouten waar Jezus op doelt. Bij de offers die we voor de Heere brengen, moeten we denken aan ons héle menselijke bestaan met lichaam en ziel. Heere, mag ik mijn ogen, oren, mond, handen en voeten gebruiken in Uw dienst? Heere, mag ik U met mijn ziel loven en Uw Naam belijden?

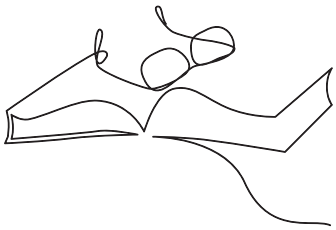
Hoe kan een mens bij wie, volgens Calvijn, in z'n hersenen geen korreltje zout te vinden is, de Heere welbehaaglijke, gezouten offers brengen? Als we mogen weten van het genadezout dat de Heere in de wedergeboorte een zondaar schenkt en Zijn beeld hebben teruggekregen. Dán mogen we weer het zout der aarde zijn, om de heerlijke boodschap die Christus in onze ziel legt smaakvol uit te dragen in de omgeving waarin we leven. Dán ervaren we een liefdesdrang om onszelf als een levende offerande aan de Heere te offeren.
Waar kunnen we dit leven beoefenen? Aan de voet van het kruis. Daar hing Jezus als hét Zout der aarde. Alles wat wij missen en nodig hebben om een gezouten offeraar te zijn en gezouten offers te kunnen brengen, is in Hem te vinden! Jezus vertoont immers alle kenmerken van zout. Hij is smaakmakend, reinigend, doordringend, bederfwerend, onmisbaar en levensreddend! Wat een heerlijke smaak ging er aan het ruwe kruishout van Hem uit. Jezus heeft de schuld van onzoute, flauwe, slordige, materialistische en bedorven zondaren aan het kruis genageld, en hen van alle smakeloosheid gezuiverd. Hoe meer u bij Hem mag schuilen, hoe meer u een met vuur gezouten, levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande mag zijn.

Wie zou dát leven niet begeren? Laat u bedelend door Jezus zouten, om in uw gedachten, woorden en daden smakelijk voor God te worden. Drie-enig God, U zij al d' eer! Dát is het doel van het vurige zoutraadsel van Jezus!

Zoals zout reinigend en zuiverend is, zo is vuur dat ook.

P. SCHALK, VEENENDAAL

VLIEGENDE TEAMS

Burgemeesters zijn ten einde raad, gemeenteraden staan onder druk, bewoners zijn ernstig bezorgd, demonstraties zijn aan de orde van de dag, relschoppers pakken hun kans. Dan maar 'vliegende teams'.

Tegenover het huis van mijn jeugd, bij de kerk in Lisse, is nog steeds Speeltuin Marijke te vinden. Het was ons speelterrein na schooltijd en het plein in het midden werd meestal geannexeerd als voetbalveld. Soms waren er te weinig jongens om mee te doen en dan bedachten we een term voor de doelman: de vliegende kiep (de Nederlandse schrijfwijze van de afkorting van het Engelse woord 'keeper'). Die vliegende kiep mocht zich buiten de doelpalen begeven en overal op het veld verschijnen waar wat hulp nodig was. Maar steeds trok hij zich weer terug naar het eigen doel als zijn hulp overbodig werd. Zoiets kondigt de minister-president nu aan in reactie op de rellen bij demonstraties.

DEMONSTRATIES

Zeker, demonstreren mag in ons land. Onderdeel van de rechtsstaat is het grondrecht van demonstratie. Dat is geregeld in artikel 9 van de Grondwet. Daarin staat dat het recht tot vergadering en betoging wordt erkend, waarmee bedoeld wordt dat iedereen en iedere groep het recht heeft om in het openbaar bij elkaar te komen, bijvoorbeeld voor een vergadering, een betoging of een demonstratie.

Demonstraties mogen niet leiden tot verstoring van de openbare orde.

Maar het lijkt wel of vergeten wordt dat er nog meer volgt in het betreffende artikel, namelijk dat iedereen gehouden is om zich aan de wet te houden. Je mag dus bij een demonstratie geen andere wetten overtreden. Ook mag je geen gevaar voor de gezondheid van de bevolking veroorzaken. Het mag ook niet gevaarlijk zijn voor het verkeer. En het mag ook niet leiden tot verstoring van de openbare orde.

En dáár gaat het steeds vaker fout. Demonstraties lopen uit op ruwe bijeenkomsten, waar geweld niet geschuwd wordt. Dat gaat van kwaad tot erger. De voorbeelden liggen voor het oprapen. Denk aan de manifestaties rond universiteiten, de verstorende acties van Extinction Rebellion, de rellen rond asielzoekerscentra. Dat laatste als reactie op het tekort aan asielopvangplaatsen.
Momenteel loopt het bekende Ter Apel weer over. Omdat er te weinig gemeenten waren die vrijwillig plaatsen aanboden, is onder het laatste kabinet Rutte een spreidingswet aangenomen. Daardoor zou de opvang van asielzoekers eerlijker en evenwichtiger verdeeld worden. In plaats van vrijwillige medewerking werd het een wettelijke taak.

Voor gemeenten een vrijwel onmogelijke opgaaf. Te weinig wordt rekening gehouden met de verschillen in gemeenten, en een wettelijke opgave wordt ook moeilijk als er geen goede opvanglocaties beschikbaar zijn. Maar alle nadelen ten spijt, er is een democratische meerderheid geweest die voor de spreidingswet heeft gestemd, gemeenten hebben er dus mee te maken, ook al zit de bevolking er absoluut niet op te wachten. En dan volgen er vaak demonstraties.

MISBRUIK VAN RECHTEN

Nogmaals, demonstreren mag. In Nederland zijn er naar schatting 7000 (zegge: zevenduizend!) demonstraties per jaar. Meestal verlopen die vrij rustig. Maar steeds vaker wordt het recht op demonstreren misbruikt door relschoppers. Vaak hebben ze niets te maken met de plaatselijke situatie, maar ze lijken er een soort sport van te maken om demonstraties uit de hand te laten lopen. Met alle gevolgen van dien.

Burgers die op een normale manier hun zorgen willen uiten, worden in feite weggedrukt door het geweld. Burgemeesters,

wethouders en gemeenteraadsleden worden zelfs bedreigd. Politie moet steeds vaker massaal optreden. Pelotons van de ME worden ingezet. De spanningen lopen hoog op. Reden voor de gemeenten om het rijk erop aan te spreken en om te vragen om ondersteuning. En zo komt de minister-president met het idee van de 'vliegende teams'. Daarin zitten experts op het gebied van demonstraties, op het terrein van communicatie richting burgers, kenners van het asielrecht, zodat de gemeenten beter voorbereid zijn op het uitvoeren van hun wettelijke taak.

VLIEGENDE RECHTER

Het zou mooi zijn als er ook een vliegende rechter wordt toegevoegd aan het vliegende team. Oftewel een rechter die snelrecht kan toepassen, zodat relschoppers lik op stuk krijgen. Dat kan toegepast worden als het gaat om bewijstechnisch eenvoudige zaken, zoals op heterdaad betrapte relschoppers die brand stichten, vernielingen aanrichten of gewelddadig optreden richting de politie.

Dat is nodig, want de overheid draagt het zwaard niet tevergeefs. Dat zwaard is niet alleen bedoeld als afschrikwekkend middel tegen vijanden van buiten, maar ook tegen gewelddadige lieden die onze dorpen en steden terroriseren, onze politiemensen bedreigen, onze rechtsstaat aantasten en onze grondrechten misbruiken.

En zeker, we mogen het oneens zijn met maatregelen van de overheid of met wetten die uitgevaardigd worden. Die mogen zelfs bestreden worden, maar dan wel langs de route van recht en gerechtigheid. Om het maar met de Prediker te zeggen: 'Wie het gebod onderhoudt, zal niets kwaads gewaarworden; en het hart eens wijzen zal tijd en wijze weten'. Ook als je het ergens niet mee eens bent.

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 6

Over de vrede, de blijdschap en de roem van het geloof, die als vrucht uit het wandelen in geloof voortvloeien

Daarom dacht Zijn eeuwige wijsheid het middel tot verlossing uit door de Zoon van Zijn liefde te bestemmen tot een Middelaar en Borg. Zijn onnaspeurlijke goedheid en almacht brachten het uitgedachte middel ten uitvoer, toen Hij Hem in de volheid des tijds in de wereld zond en Hij de menselijke natuur aannam. Daarin zou Hij voldoen aan de gerechtigheid van God. Hij zou alles doen wat er te doen was en zou alles doorlijden wat er te lijden was. Daardoor werd God in staat gesteld om vrede met de zondaar te maken, want 'de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem' (Jes. 53:5).

BLIJDSCHAP

De tweede vrucht die we noemden, is de blijdschap. Van deze blijdschap die Gods kinderen kennen, wordt in Zijn Woord dikwijls gesproken. Ze behoort tot de weldaden van Gods Koninkrijk. Dat zijn niet alleen gerechtigheid en vrede, maar dat is ook blijdschap (Rom. 14:17). Daarom worden ze er dikwijls toe opgeroepen, zoals in Psalm 32:11: 'Verblijdt u in de HEERE en verheugt u, gij rechtvaardigen, en zingt vrolijk, alle gij oprechten van hart'. Paulus zegt in Filippenzen 4:4: 'Verblijdt u in den Heere allen tijd; wederom zeg ik: Verblijdt u'. En Petrus beschrijft de blijdschap als een 'onuitsprekelijke en heerlijke vreugde' (1 Petr.1:8).

Onder deze blijdschap versta ik de aangename rust in het hart en de stille, tevreden gestalte van de ziel; die werkt Gods Geest in het hart van de gelovige die door Gods verbond in Zijn gunst deelt en vrede met Hem heeft. Ze ontstaat uit het heldere besef en het sterke en gevoelvolle genieten van Gods gunst jegens de gelovige en uit het besef dat hij gelovig deel heeft aan alle heilsweldaden die Christus heeft verworven. Hij heeft die hier aanvankelijk al in bezit of verwacht die nog met hoop in het hart. Deze rustige gestalte van de ziel wordt naar buiten toe merkbaar in woorden en komt uit in daden.

HEILIG ROEMEN

Aan de vrede en blijdschap voegen we nog een derde vrucht van het geloof toe, namelijk een heilig roemen in het geloof. Dit roemen vloeit namelijk voort uit de vrede met en blijdschap in God. Hiervan is in Gods Woord dikwijls sprake. Zo wordt er in Jesaja 45:25 beloofd: 'In de HEERE zullen zich beroemen het ganse zaad Israëls'. En Paulus spreekt in de brief aan de Romeinen uit dat hij mag roemen in God, in verdrukkingen en in de hoop der heerlijkheid.
Onder deze roem versta ik de opgewekte en onbaatzuchtige activiteit van een verzekerde maar tegelijk nederige christen, die zich gelukkig en in een staat van heerlijkheid acht vanwege zijn gemeenschap met de drie-enige God en al Zijn zalige verbondsweldaden. Die geeft de Heere in bezit én Hij geeft er verwachting voor. De gelovige ziet daarbij af van alles wat daarbuiten valt, en hij veracht dat ook. Deze roem sluit alle roem in zichzelf uit; het is daarom niet mogelijk in eigen wijsheid, eigen kracht of eigen waardigheid te roemen.

▸ wordt vervolgd

DS. P. MULDER, KOUDEKERK AAN DEN RIJN

HOOGMOED AFLEGGEN

Hoogmoed is een erge zonde. En alle zonde, ook deze, dient nagelaten en afgelegd te worden. Kan een mens dat? Toch roept Gods Woord daartoe op. En die opdracht komt tot ons allemaal.

1. Hoogmoed in de Bijbel
2. Wat is hoogmoed?
3. Waarschuwing tegen hoogmoed
4. Wat doet hoogmoed?
5. **Hoogmoed afleggen**
6. Leert van Mij ....

In Psalm 34:19 lezen we: 'De HEERE is nabij de gebrokenen van hart'. In de kanttekening wordt het woord 'gebrokenen' uitgelegd: 'die, allen hoogmoed afleggende, zich voor den Heere vernederen met hartelijke bekommernissen over hun zonden en begeerte van genade'. Hier gaat het over de praktijk van het genadeleven. Wanneer een mens wedergeboren wordt, maakt de Heilige Geest het hart verbroken en verbrijzeld. Dan wordt de geest verslagen en nederig. 'Wie ben ik, ellendige zondaar, toch voor het heilig aangezicht van de hoge, geduchte en goeddoende Majesteit'. In zulke harten wil de Heere wonen (Jes. 57:15). Ze komen in de strijd terecht. Om alle hoogmoed af te leggen. Afleggen. Dat is een zwaar karwei. Dat gaat niet in eigen kracht. En toch wordt het de hartelijke begeerte en een wezenlijke strijd. De Heere wil dat. De Heilige Geest zet daarin. Het Woord zegt: 'Strijd den goeden strijd des geloofs'.

Er is veelsoortige hoogmoed. Soms komt het naar buiten door ons gedrag, soms door onze woorden.

HOOGMOED IS VEELSOORTIG

Alle hoogmoed afleggen. Zijn er dan meerdere soorten hoogmoed? Dat hebben we misschien ook als kerkmensen niet zo door. Dat dachten Gods kinderen aanvankelijk ook niet. Inderdaad, er is veelsoortige hoogmoed. Die naar buiten komt door ons gedrag of onze woorden. Die van binnen zit en stilletjes ons bestaan doortrekt. Er is persoonlijke hoogmoed en er is familiaire hoogmoed. Er is kerkelijke zelfvoldaanheid en geestelijke zelfgenoegzaamheid.

We kunnen neerkijken op mensen van een (wat) andere geestelijke ligging. We kunnen vinden dat we toch wel (zo ongeveer) tot de beste geestelijke groepering behoren.

Misschien vinden we onze eigen bekering toch wel erg duidelijk ten opzichte van die van een ander. Mogelijk vinden we onszelf als ambtsdrager toch wel geestelijker, ingetogener of meer getuigend dan deze of gene. Wat hebben we veel af te leggen. De een meer dit en de ander meer dat.

En dan het vervolg: '... zich voor den Heere vernederen met hartelijke bekommernissen over hun zonden en begeerte van genade'. Wat is er een voortgaande geestelijke beoefening nodig. En wat zijn we vaak gerust en onwerkzaam. Zelfs wel met enige indrukken van onze zondigheid en onbekwaamheid tot het goede. Maar de kanttekening geeft ons die rust niet, maar wijst een andere weg. De Heere leide ons er genadig in.

Er kan ook sprake zijn van nederige hoogmoed. Dan doen we ons nederig voor en praten nederig, maar intussen bedoelen we onszelf. We willen op die manier het graag goed doen en goed voor de dag komen. Of een beetje daarvan. Maar de Heere ziet naar waarheid in het binnenste.

ONBEKWAAM TOT HET GOEDE

Hoogmoed wordt nadrukkelijk afgewezen. Nu moeten we echter niet tot een ander uiterste geraken. Neerslachtigheid aankweken bijvoorbeeld is zeker niet goed. Het is Bijbels en gezond dat een mens een bepaalde eigenwaarde ziet en erkent. We moeten onze naaste liefhebben gelijk onszelf. Een gezonde liefde tot onszelf mag en moet er zijn. Maar wel gezond; niet overmoedig. Ook dit zijn zaken om aandacht voor te hebben.

Bij de apostel Jakobus (3:1) ontvangen we belangrijk onderwijs: 'Zijt niet vele meesters, mijn broeders, wetende dat wij te meerder oordeel zullen ontvangen'. Opnieuw

ds. G.H. Kersten
(1882-1948)

STEM UIT HET VERLEDEN

DE ENIGE TROOST

luisteren we naar onze kanttekeningen. ‘Het woord ‘meesters’ ziet niet op het leerambt, maar op hen die zich aanmatigen anderen lichtvaardig te oordelen en te berispen, hoedanige velen gevonden worden, alzo de mensen zo geaard zijn, dat ze de gebreken van anderen lichtelijk zien en berispen, en die van zichzelf niet zien’. Dit gaat over het lichtvaardig oordelen van anderen. Is het niet aan de orde van de dag in onze kringen?

Er staat achter: ‘... wetende dat wij te meerder oordeel (de kanttekening zegt: ‘straf’) zullen ontvangen’. Hoe ernstig. Genoeg tot onze lering. En om de binnenkamer op te zoeken.

Misschien denkt u, denk jij wel: daar breng ik niets van terecht. Tot dit werk ben ik ongeschikt. Is dat niet inderdaad de waarheid over ons zondige Adamskinderen? Onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, zo spreekt onze Catechismus over ons. Tenzij wij door de Geest Gods wedergeboren worden. Dat is inderdaad absoluut nodig. En, o wonder, het is ook mogelijk bij God vandaan. De hoogmoedige vervolger Saulus werd een ootmoedige bidder: ‘Wat wilt Gij dat ik doen zal?’

▸ slot volgt

‘In de Catechismus wordt de zuivere leer der waarheid ontvouwd. Ook wordt de leer er toepasselijk in verklaard, zodat er geest en leven in dit boekske ligt tot troost van Gods lieve volk. Geven wij dan nu onze aandacht aan hetgeen de onderwijzer ons naar Gods getuigenis zegt, en dat alleen maar dienen kan tot onze enige troost, beide in leven en in sterven.

Die troost is een enige troost, door geen andere te vervangen. De wereld kan met al haar ijdel vermaak ten dage van onze droefenis ons niet troosten. Haar rijkdom wordt veracht als wij in zielensmarten nederzinken. Haar vriendschap weet niet anders te bieden dan de stoïcijnse taal: ‘U moet het zich niet aantrekken, en u moet zich er maar doorheen slaan’. Zelfs onze godsdienstige betrachting en gereformeerde belijdenis, hoewel van groter kracht dan de vermakingen der zonde, missen het vermogen om ons de ware troost, die ons zal doen roemen in de verdrukking, deelachtig te maken. En in het sterven verlaat ons alles waarop wij onze hoop bouwden buiten de gemeenschap van Christus.

In die gemeenschap ligt de enige troost. En die troost is persoonlijk. Welke is úw enige troost, zo vraagt de onderwijzer. Christus is niet in de wereld gezonden om alleen een mogelijkheid van zalig worden voor alle mensen te verwerven, als ware Hij met eigen krachten door de gevallen mens naar diens welgevallen aan te nemen. De beloften Gods ter zaligheid zijn dan ook niet voor alle mensen gegeven. De Geest past Christus en Zijn weldaden aan Zijn volk persoonlijk toe. Het wordt door genade míjn troost, beide in leven en sterven, mijns getrouwen Zaligmakers eigen te zijn.

David sterkte zich in de Heere zijn God, toen Ziklag was verbrand en vrouwen en kinderen en al de have van hem en zijn volk was weggevoerd. Door die troost zingen Gods kinderen niet alleen bij dagen, maar ook in de nachten, als het donker is. Paulus en Silas zongen Gode lofliederen in de gevangenis, toen hun voeten waren samengeperst in de stok. Die troost was Daniëls sterkte in de leeuwenkuil. Gods volk heeft niet alleen een troost in de hoop dat bij hun sterven alle tranen van hun ogen zullen worden afgewist, maar bovendien getuigt de dichter: ‘Zo ik niet had geloofd dat ik het goede des Heeren zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan’. ‘Zalig hij, die in dít leven, Jakobs God ter hulpe heeft’.

In het sterven verlaat die troost Gods kinderen niet. Jakob roept op zijn sterbed uit: ‘Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw Woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien’. Stéfanus ziet de hemelen geopend en Jezus staande ter rechterhand Gods, om hem te ontvangen in eeuwige heerlijkheid. Paulus heeft begeerte om ontbonden en met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste. De dood is verslonden tot overwinning’.

Uit: **”De Heidelbergse Catechismus”, ds. G.H. Kersten**; Utrecht, 1988.

C.S.L. JANSE, UGCHELEN

KERKELIJK JAARBOEK 2026

Er is weer een nieuwe editie van ons Jaarboek verschenen. 'Elk jaar verandert er immers veel in de informatie over ons kerkelijk leven', zo schrijft ds. H. van der Heiden in het Ten geleide.

Het jaaroverzicht is ditmaal van de hand van ds. J.M.D. de Heer. Daarin stelt hij, met het oog op de ontwikkelingen in de Christelijke Gereformeerde Kerken, de vraag hoe wij het pand van Gods Woord bewaren dat Hij in Zijn goedertierenheid aan ons toebetrouwt.

Het aantal dienstdoende predikanten nam vorig jaar iets af, van 69 naar 68. Daarnaast zijn er 18 emeritus predikanten, waarvan het merendeel nog mag voorgaan. Ds. C. Harinck zelfs nog op 93-jarige leeftijd. In de rubriek In memoriam wordt stilgestaan bij het overlijden van ds. R. Kattenberg en van ds. L. Blok. De laatste mocht ruim 57 jaar ons kerkverband dienen.
Verder vinden we in het Jaarboek een vermelding van de deputaatschappen en hun bezetting en allerlei andere informatie, te veel om op te sommen.
Hoofdbestanddeel zijn vanouds de gegevens van de plaatselijke gemeenten. Dat waren er per 31 december vorig jaar 151 inclusief de gemeenten in Carterton en Randburg. Inmiddels is de gemeente Oostvoorne opgeheven.
Het statistisch overzicht laat ook ditmaal een lichte teruggang zien van het ledental. Helaas wel. In totaal van 106.729 naar 106.325. Op classicaal niveau is er alleen groei in de classes Dordrecht en vooral Barneveld. De classis Barneveld is zelfs groter dan de hele Particuliere Synode Noord-West.

2020 was het laatste jaar dat nog een zekere groei van ons kerkverband liet zien. Sindsdien is het zielental met 1606 gedaald. Het aantal belijdende leden is de afgelopen vijf jaar nog wel met 582 gegroeid, maar het aantal doopleden liep met 2188 terug. Ook het afgelopen jaar was er een groei van 309 belijdende leden maar een teruggang van niet minder dan 713 doopleden.

Het aantal gedoopte kinderen (1847) was iets meer dan vorig jaar, maar twintig jaar geleden lag dat een kwart hoger (2271). Het huidige geboorteoverschot (1164) is niet meer genoeg om de uitstroom te compenseren. Vermoedelijk wordt één op de vijf die de Gereformeerde Gemeenten verlaten, onkerkelijk, de rest gaat naar andere kerken. Veelal ter linkerzijde.
De daling van het ledental zie je concreet voor je als je de cijfers uit het nieuwe Jaarboek vergelijkt met die van vorig jaar. Een derde van de gemeenten vertoont (enige) groei, acht bleven precies gelijk en de rest liep terug. Meestal niet veel, maar toch. Vacante gemeenten lieten vaker een terugloop van het ledental zien dan gemeenten met een predikant, maar ook in de meeste gemeenten met een eigen predikant zie je een getalsmatige achteruitgang.
Voor de gemeente Rhenen vermeldt het nieuwe Jaarboek maar 47 doopleden. Dat zou wel een dramatische teruggang zijn vergeleken bij de vorige opgave toen er nog 459 waren. Gelukkig klopt dat cijfer niet. Het zijn er 477. Rhenen is juist een van de gemeenten met groei.

Bij de vaak teleurstellende cijfers moeten we wel bedenken dat, om het zo te zeggen, Gods statistieken anders zijn dan de onze. Getalsmatige groei is uiteraard niet onbetekenend. Veel belangrijker is echter de vraag of er ook geestelijke groei was. Van de gemeente van Filadelfia wordt gezegd dat zij maar kleine kracht had, maar 'gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet verloochend' (Openb. 3:8). Het zal er uiteindelijk om gaan of dat ook van onze gemeenten gezegd mag worden.

Het Kerkelijk Jaarboek is te bestellen via https://kerkelijkedienstverlening.nl/product/kerkelijk-jaarboek-2026/.

467 blz., € 11,00 excl. verzendkosten.

J. VAN 'T HUL, LIEREN

Een liefdevolle vraag

'En hij zeide: Ik geloof, Heere. En hij aanbad Hem'.
Johannes 9:38

'Gelooft gij in den Zone Gods?' (Joh. 9:35b). Dat is wel een ontdekkende vraag, een echte huisbezoekvraag. Het is de vraag die Christus aan de genezen blinde stelt: Vriend, gelooft u in de eniggeboren Zoon van God?

Wéét de blindgeborene nu Wie er voor hem staat, Wie hem deze vraag stelt? Het kan niet anders, denken de meeste verklaarders, dan dat hij op z'n minst vermoed moet hebben dat de Zoon van God zijn Weldoener was. Maar hij weet niet dat het Voorwerp van het geloof nu daadwerkelijk vóór hem staat.

Gelooft hij in de Zoon van God, in de Zoon des mensen? Deze vraag lijkt te veronderstellen dat er bij deze man geloof aanwezig is. De blindgeborene gelooft, hoe pril ook, want dat was zojuist in de zaal van het Sanhedrin wel gebleken. Hij gelooft in een profeet, dat had hij al ronduit gezegd, maar, gelooft hij ook in de Zoon van God, in de Christus der Schriften, in de gekomen Messias? Is dát zijn enige troost? De vraag is niet of hij in God gelooft, maar of hij in de Zoon van God gelooft, in Hem Die door de farizeeërs voor een sabbatschender was uitgemaakt, maar Die volgens de blindgeborene toch wel 'van God' moest zijn. Gelooft deze man nu in Jezus van Nazareth als zijn persoonlijke Verlosser en Zaligmaker? Het is een vraag die wel nauw uitgaat, want wie de Zoon van God niet heeft, die heeft het eeuwige leven niet.

Kleintjes volgt er een schuchter antwoord: 'Hij antwoordde en zeide: Wie is Hij, Heere, opdat ik in Hem moge geloven?' (Joh. 9:36). Eerlijk komt hij met zijn onwetendheid voor de dag: Wie is Hij, Heere? Ach, dat ik Hem kennen mocht. Eerlijk komt die man met zijn gemis voor de dag: Zeg me toch waar Hij is, wijs me Hem toch aan, opdat ik zou weten Wie Hij is. 'Mijn ziel ging uit vanwege Zijn spreken, maar ik vond Hem niet' (Hoogl. 5:6b).

Jezus Christus is dikwijls meer nabij de zielen die Hem zoeken dan zij zelf weten.

'Deze man vraagt ijverig en bezorgd naar de Zaligmaker, terwijl Hij voor hem staat. Hij is het Die met hem spreekt. Jezus Christus is dikwijls meer nabij de zielen die Hem zoeken dan zij zelf weten' (Henry).

'En Jezus zeide tot hem: En gij hebt Hem gezien, en Die met u spreekt, Dezelve is het. En hij zeide: Ik geloof, Heere. En hij aanbad Hem' (Joh. 9:37, 38).

De blindgeborene is genezen van zijn blindheid, maar nu is hij ook genezen van zijn geestelijke blindheid. Eerst stond hij blind en van verre, nu zijn hem de blinde zielsogen geopend. Hij is verlost, God heeft hem welgedaan. En opeens gaat het allemaal heilig vanzelf: Toen zag hij niemand meer dan Jezus alleen.
'En Jezus zeide: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden' (Joh. 9:39).
Vandaag zijn in Jeruzalem de grote werken Gods in de blindgeborene geopenbaard.

▸ slot

-12 #KINDEREN

Op wie lijk jij?

Toen jij geboren werd, kwamen er vast mensen op bezoek.

God schiep de mens naar Zijn beeld.

Misschien zei iemand: 'Wat lijkt hij veel op zijn vader!' Of iemand anders zei: 'Dat neusje en dat mondje heeft hij van zijn moeder.' Als je nu in de spiegel kijkt, op wie lijk jij dan? Misschien zeg je: 'Ik lijk meer op papa dan op mama. Maar ik heb de vrolijkheid van mama.' Dat kan. Je kunt dus vanbuiten op iemand lijken, maar ook vanbinnen, in hoe je praat en doet.

Weet je op wie Adam en Eva leken toen God hen schiep? Zij leken op God. God schiep de mens naar Zijn beeld (Genesis 1:27). Adam en Eva leken met hun lichaam niet op God, maar wel in alles wat ze deden en zeiden. Door de zonde zijn wij het beeld van God kwijtgeraakt. We lijken niet meer op God. Daarom doen en zeggen wij zo vaak dingen die tegen Gods wil ingaan!

Zou je weer op God willen gaan lijken? Dat kan! Hoe dan? Door opnieuw geboren te worden. Daarvoor is het belangrijk om veel in de 'spiegel' te kijken. Dat klinkt misschien een beetje vreemd, maar met die spiegel bedoel ik Gods Woord, de Bijbel. In 1 Petrus 1:23 staat: 'Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord Gods'. Dus de Heilige Geest gebruikt het eeuwig blijvende Woord Gods om opnieuw geboren te laten worden. Als dat bij jou gebeurt, dan verandert je hart! Dan ga je meer op God lijken: in je denken, je spreken en in je doen. En als een kind van God sterft, dan wordt het beeld van God volmaakt hersteld. Dat betekent dat je dan helemaal op Hem mag lijken!

LEESTIP: 2 KORINTHE 3:12-18 OF KOLOSSENZEN 3:4-11

M. SNELLEN-NIJSINK, VEENENDAAL

de Saambinder

Vraag van de week:
Bij wie had Paulus zijn reismantel en boeken in Troas achtergelaten?

Antwoord op de vraag van vorige week:
2 Petrus 3 : 8 Doch deze ene zaak zij u niet onbekend, geliefden, dat een dag bij den Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als een dag.

'God houdt van noodschreeuwers op aarde en van zangers in de hemel'.

ds. Joh. van der Poel

BIJ DE VOORPAGINA:
GEREFORMEERDE GEMEENTE ERMELO

Op 14 november 2013 herdenkt ouderling J. de Pater uit Zeewolde zijn 50-jarig ambtsjubileum. Na vele jaren in De Rijp en enkele jaren in Nijkerk in het ambt te hebben gediend, is hij sinds 2 oktober 1988 ouderling in Ermelo. Als hij twee dagen later in het RD op zijn ambtelijke loopbaan terugblikt, merkt hij onder meer op: 'Als het ambtelijk werk een liefdesdienst mag zijn, ik bedoel: dat je het met vermaak mag doen, is er niets beter dan dat. Het is echter ook weleens zwaar, want we leven in een gebroken wereld. (...) Huisbezoek doe ik het liefst in gezinnen met kinderen. Kinderen zijn nog zo ontvankelijk. Zouden we klagen over de jeugd? Beter is te klagen over onszelf, dan val je de jeugd niet meer zo hard. De Heere werkt nog onder het opkomende geslacht. Je ontmoet er soms weleens een van wie je denkt: Ik zou díe weleens in zijn hart willen kijken. Maar als de Heere werkt, loopt geen mens daarmee te koop. Tegen de jongelui zeg ik vaak dat de vreze des Heeren het beste medicijn is tegen de zonde. Wie de Heere vreest, vraagt niet hoever hij met de zonde mee kan, maar hoever hij erbij vandaan kan blijven. We kunnen nu eenmaal geen twee heren dienen. De Heere ziet het hart aan'.

John, de schrijvende pelgrim

Geestelijk onderwijs

Dominee John Gifford vertelt John hoe de Heere in zijn leven is gekomen nadat hij met gokken een groot verlies had geleden.
'Door Gods voorzienigheid kreeg ik een boekje van Bolton in handen over de vier laatste dingen: dood, oordeel, hemel en hel. Ik zag opeens duidelijk dat het verlies van mijn ziel veel erger was dan het verlies van mijn geld. Toen zocht ik de puriteinen op, maar zij waren eerst bang voor mij, omdat ik hen evenals Paulus eerst had vervolgd. Is het geen wonder dat ik nu als een dokter voor hun zielen mag zijn? De Heere heeft dit bevestigd, toen onder mijn eerste prediking zuster Cooper in het hart werd gegrepen.' Ademloos heeft John geluisterd.
Dominee Gifford spreekt bemoedigende woorden tegen hem en wijst op beloften uit de Bijbel.
Vol indrukken gaat John weer naar huis. Onderweg overdenkt hij alles wat hij heeft gehoord. Ook de bemoedigende woorden over de beloften. Maar hij kan er geen troost uit putten. Met zijn hand voor de ogen probeert hij naar de zon te kijken en zucht. 'Ik kan net zo goed met mijn vinger de zon aanraken als dat ik de beloften kan aannemen en daarop vertrouwen.'
Als hij thuiskomt, vertelt hij niets van het gesprek met dominee Gifford.
Hij neemt zijn kleine blinde Mary op schoot en onder haar vrolijke gebabbel is er een stille zucht naar Boven. Hij is nooit eerder zo blij geweest met zijn beroep als ketellapper.
Onderweg kan hij zijn weg en de preken overdenken, en smeken of de Heere Zelf hem de rechte weg wil leren om zalig te worden, want de bemoedigende woorden van dominee Gifford troosten hem niet.
'Heere, laat mij toch alleen in een rechte weg zalig worden door het bloed van Christus en door de toepassing van Uw genade aan mijn ziel,' bidt hij steeds. Hij moet denken aan de tekst: 'Zonder bloedstorting is er geen vergeving.'
Zouden andere mensen dit ook zo beleven als hij?

27

▸ wordt vervolgd

DS. G.W.S. MULDER, GOUDA

DE THEOLOGIE VAN HET AMBT

Belangrijk kenmerk van de gereformeerde kerkorde is het 'anti-hiërarchische principe' (par. 4.5.5). De Rooms-Katholieke Kerk wordt van bovenaf geregeerd, de gereformeerde kerk wordt geregeerd vanuit de plaatselijke gemeente.

Dr. Both geeft een schets van een gereformeerde ambtstheologie (par. 4.6). Daarbij worden in het kort zes elementen uitgewerkt:

1) Het wezen van de kerkelijke gemeente is uit God, de kerk is een geloofszaak.
2) De organisatie van het kerkelijk leven is niet die van vereniging of democratie, maar van Christocratie. Christus bedient Zich van geroepen ambtsdragers.
3) De kerk kent drie onderscheiden ambten, met elk weer hun specifieke taken.
4) De kerk wordt bediend vanuit de gaven van de Heilige Geest. Deze beperken zich niet tot de ambtsdragers, maar zijn wel bron en norm voor hun gedrag, houding en handelen. Aan ambtsdragers is een 'dienende, niet heersende macht' verleend (ds. G.H. Kersten).
5) Verhoudingen dienen gekenmerkt te worden door vrede. Daarom is het nodig dat gezag wordt erkend, maar ook dat met censuur wordt gehandeld jegens leden die in zonde leven.
6) De Bijbel reikt eigenschappen aan, waaraan een ambtsdrager moet worden getoetst, zoals: 'bezonnen, eerbaar, gastvrij'.

Ook ten aanzien van de kerkelijke ambten signaleert de auteur spanningsvelden (par. 4.7). Hij noemt bijvoorbeeld de verhoudingen tussen ambtsdragers onderling en met de gemeente. Hoe kijken we tegen de ambten aan? Ook kan er spanning zijn tussen lokale vrijheid en kerkelijke gemeenschap.

BELANGRIJKE VRAGEN

Welke belangrijke vragen komen uit het eerste deel van het onderzoek naar voren? Dit legt dr. Both uit in hoofdstuk 5. We zijn natuurlijk benieuwd naar de interviews die in het kader van dit onderzoek zijn gehouden. Volgens de inleiding op hoofdstuk 6 waren het er achttien. Deze gesprekken met ouderlingen en predikanten uit de reformatorische kerken hebben veel informatie opgeleverd. Het was niet zinvol de uitgewerkte interviews in het boek op te nemen. Hoofdstuk 6 is een thematische samenvatting ervan. Per onderwerp geef ik graag een kleine impressie.

Welke invloeden ervaren ambtsdragers? (par. 6.2) Gezag is niet meer vanzelfsprekend. Mensen gaan meer uit van zichzelf.

De auteur noemt dit 'subjectivering'. Hoe dit merkbaar is? Als het gemeenteleden niet bevalt, gaan ze weg. Een andere moeilijkheid die ambtsdragers ervaren, is omgaan 'met de geloofsbeleving van een nieuwe generatie, die een ander taalveld hanteert'. Ook komt het voor dat jongeren zeggen: het staat wel in de Bijbel, maar ik denk er anders over. Zo is het gezag van Gods Woord in het geding.

LEIDERSCHAP EN AMBT

Hoe zijn de ervaringen van ambtsdragers met leiderschap (par. 6.3)? In de kerk moet dat geestelijk zijn. Een predikant vindt dat daarmee niet alles gezegd is. 'Het moet ook eerlijk zijn, overeenkomstig het Woord. Het moet dienstbaar zijn aan alle mensen'. Het begrip 'dienend leiderschap' blijkt door de ambtsdragers nogal verschillend te worden opgevat. Hoe moet je dan in de praktijk leiding geven? Het onderzoek geeft enkele vraagstukken die ambtsdragers lastig vinden. Denk aan het leiden van kerkelijke vergaderingen, het omgaan met verscheidenheid en het creëren van een gezonde cultuur.

Het derde belangrijke aandachtspunt in de interviews is de Bijbelse visie op het ambt (par. 6.4). De ambtsdragers vinden deze heel belangrijk, maar ervaren tegelijk een bepaalde verlegenheid. Volgens de auteur betreft dit met name de verhoudingen tussen de ambten. Er moet sprake zijn van gelijkwaardigheid. Een meerderheid onder de ouderlingen antwoordt deze echter niet te ervaren. Ook zijn er respondenten die de specifieke ambten nauw willen verbinden met het ambt aller gelovigen.

In zijn proefschrift heeft dr. Both grondig onderzoek gedaan naar leiding geven in wereld en kerk. Aan het eind van het onderzoek maakt de auteur de balans op. We zijn benieuwd naar de conclusies die hij aan dit belangrijke onderzoek verbindt. Tot nu toe heb ik het onderzoek samenvattend weergegeven, zonder commentaar van mijn kant. De conclusie wil ik wel van enkele kanttekeningen voorzien.

▸ slot volgt

G.B.P. VAN DER WULP, DORDRECHT

DE ERFENIS VAN RYLE

In een van de gemeenten waar J.C. Ryle predikant was, onderstreepte hij eigenhandig het woord 'niet' in de tekst: 'Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig' (1 Kor. 9:16). Het typeert zijn lange bediening.

John Charles Ryle wordt in 1816 geboren te Macclesfield. Over zijn bekering in 1837 schrijft hij: 'Tot op de dag van vandaag herinner ik mij dat niets mij zo duidelijk voor ogen stond als mijn eigen zondigheid, de dierbaarheid van Christus, de waarde van de Bijbel, de absolute noodzaak om te breken met deze wereld, de noodzaak van wedergeboorte en de uitgesproken dwaasheid van dat hele leerstuk over wedergeboorte door de doop. Het leek wel of al deze elementen mij als een zonnestraal troffen in de winter van 1837. En sindsdien liggen zij diep verankerd in mijn wezen'.

J.C. Ryle: 'Wee mij indien ik het Evangelie niet verkondig.'

Ryle dient vier gemeenten binnen de Anglicaanse Kerk. Op 64-jarige leeftijd wordt hij bisschop in Liverpool. Hij bekleedt dit ambt twintig jaar en sterft in 1900. Ryle heeft een herkenbare preekstijl, een toegankelijke schrijfstijl en een vruchtbare pen. Zijn boeken zijn daardoor ook nu nog zeer goed leesbaar en bruikbaar. Ryle staat in de reformatorische en puriteinse traditie.

THEOLOGISCHE GEVAREN

Niet alleen in onze tijd zijn er gevaren die de kerk bedreigen. In de tijd van Ryle (de negentiende eeuw) zijn er ook theologische gevaren. Zo is er sprake van:

- Destabilisering. Er zijn veel stromingen in de kerk met elk hun voormannen en hun bladen.
- Neologie. Dat is de nieuwe leer die ontstaat door wetenschappelijke ontwikkelingen. Denk aan vragen rond het gezag van de Schrift, het ontstaan van de wereld en van de mens (evolutietheorie), enzovoort.

Ryle bevordert de eenheid onder de evangelicalen (een stroming binnen de Anglicaanse kerk die trouw was aan haar gereformeerde wortels). Hij schrijft over de Reformatie: 'Vergeet nooit dat de beginselen van de protestantse Reformatie van het land hebben gemaakt wat het nu is en laat niets u ooit verleiden om deze te verlaten'.

In 1877 komt het boek "Knots Untied" (Knopen ontbonden) van Ryle uit. Hij gaat hierin het gesprek aan met de moderne theologie van zijn dagen. Hij richt zich op drie gebieden in het bijzonder: de inspiratie van de Bijbel, het belang van een dogmatisch christendom (de leer van de Bijbel), en de realiteit van de hel voor de degenen die zich niet bekeren. "Knots Untied" wordt dan ook besproken tijdens de CGO-leergang 'J.C. Ryle over het heil'.

ZIJN ERFENIS

De opvolger van Ryle omschrijft hem als volgt: 'Een man van graniet met het hart van een kind'. Door een ander wordt hij omschreven als 'A tender lion' (een tere leeuw). De titel van de biografie over Ryle van Ian H. Murray is ook veelzeggend: "Eenzaam om het Evangelie". Ryle zegt over die eenzaamheid: 'Zij die de waarheid liefhebben, zouden zich met meer vrijmoedigheid moeten uitspreken. Er is behoefte aan meer mensen die niet bang zijn om alleen te komen staan'. Ook in onze tijd hebben we behoefte aan christenen die vrijmoedig zijn, binnen de kerk en ook in de samenleving.

Het CGO biedt een leergang over J.C. Ryle aan in Gouda. Zie voor meer informatie www.cgo.nu/toerusting

▸ wordt vervolgd

Hoor ik het goed in de kerk?
(Een Bijbels antwoord op vragen bij de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking)
R.P. van Dijk
uitg. Gebr. Koster; prijs € 14,95.

Hoor ik het goed in de kerk

'Eigenlijk heb ik het een beetje gehad met mijn kerk. Altijd dat sombere gedoe over de ellendekennis. Mijn Doop die eigenlijk geen betekenis voor mij heeft. De beloften van het verbond die toch niet voor mij zijn. En dan dat ellendige benadrukken van de uitverkiezing.

Nee, dan hoor ik het elders anders. Tegenwoordig luister ik veel preekfragmenten op YouTube. O, wat zeggen die predikanten het ruim. Wat zijn díé gunnend! Het valt als een warme deken over mijn schouders. Eindelijk hoor ik wat ik zocht. Hoe ik Jezus aan moet nemen. Hoe ik mijn schuld op Hem mag leggen. Hoe ik pleiten mag op mijn Doop. Ik geloof dat ik afscheid ga nemen van mijn kerk. Bij ons wordt de christen gepreekt en niet de Christus. En dan al die ouderwetse bevindelijke taal. Dat is toch niet meer van tegenwoordig!'

Zeg vriend of vriendin, ben jij hier aan het woord? Dan heb ik een raad voor je. Schaf het boekje aan: "Hoor ik het goed in de kerk?" Voor de prijs hoef je het niet te laten. De auteur R.P. van Dijk probeert je op een Schriftuurlijke manier te overtuigen dat het er in jouw kerk wél juist aan toegaat. Dat het een voorrecht is dat je onder zo'n prediking mag verkeren.

Welke onderwerpen komen in dit boek zoal aan de orde? Zondekennis, bekering, uitverkiezing, bevinding, standen in het genadeleven, beloften voor Gods kinderen, het erf van het verbond, een klein kuddeken. Waarschijnlijk zijn dit onderwerpen die bij jou ergernis opwekken? Dan moet je dit boek zeker aanschaffen!

Het boek is zeer toegankelijk en overzichtelijk. Ook als je niet zo'n lezer bent, denk ik dat je het snel uitleest. Ik zou zeggen: doe het dan ook. Het gaat namelijk niet zomaar over iets algemeens, maar het gaat over je ziel en zaligheid!

DS. J. DE KOK, SINT-ANNALAND

De kerkorde van de keurpalts Geloofspraktijk van de Heidelbergse Catechismus
ds. A.A.W. Boon
uitg. De Banier, 190 blz..; € 14,95.

De kerkorde van de keurpalts

Er is een belangrijk kerkhistorisch boekje verschenen, dat lange tijd onbekend is gebleven. Het betreft de kerkorde van de Palts uit 1563. Nu denken we bij een kerkorde bijvoorbeeld aan de Dordtse Kerkorde (DKO), die regelingen bevat voor het functioneren van de kerk. Dat is niet zozeer de inhoud van de kerkorde van de Palts. Deze kerkorde bevat meer het bredere kader van het kerkelijk leven, waarin de Heidelbergse Catechismus een wezenlijke plaats heeft.

Frederik de Derde vond het niet alleen belangrijk dat de leer zuiver gehouden zou worden - daarom was een catechismus nodig -, maar ook dat het hele kerkelijke leven naar Gods Woord zou worden ingevuld. Daarmee bedoelde de keurvorst, zo blijkt uit zijn Voorrede, dat de bediening van de sacramenten en andere plechtigheden niet op een willekeurige manier, maar naar de norm van Gods Woord zouden plaatshebben. Eenduidigheid vond hij van belang voor de opbouw van de kerk. Dezelfde commissie die de Catechismus opstelde, was verantwoordelijk voor het samenstellen van de kerkorde.

Het boekje begint met een gebed waarin belijdenis van schuld en onwaardigheid en de noodzaak van de verlichting door de Heilige Geest een rode draad vormen. Daarna komt een korte uiteenzetting van het belang van de prediking, gevolgd door een uiteenzetting over de betekenis van de doop, inclusief een doopformulier, waarin we ons doopformulier herkennen. Na de bekende tekst van de catechismus (niet in het boekje opgenomen) volgt nog een samenvatting van de Heidelberger. Het boekje vervolgt met het Avondmaal(sformulier) en een groot aantal gebeden. Aparte hoofdstukken gaan over het huwelijk, armenverzorgers en ziekenbezoekers, met als slot aanwijzingen voor de begrafenis. Duidelijk is dat de keurvorst ernaar verlangde dat heel het leven van zijn onderdanen gestempeld zou worden door Gods Woord en de gereformeerde leer. Dat maakt het boekje zo aantrekkelijk.

DS. J.M.D. DE HEER, ROTTERDAM

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS), ds. H. de Leeuw te Brant County (Ontario, Canada).

AANGEPASTE KERKDIENST GENEMUIDEN

Op zaterdag 13 juni (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Genemuiden een aangepaste dienst gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. Ds. A. Verschuure spreekt over 'De genezing van de kreupele' (Hand. 3:1-10).

VERSLAG VAN DE CLASSIS UTRECHT VAN ACHT VERGADERINGEN TUSSEN 12 SEPTEMBER 2025 EN 4 APRIL 2026

12 SEPTEMBER 2025:

Omdat dit een vervolgvergadering betreft op de classisvergadering van 20 juni 2025 opent de assessor-preses van die vergadering, ds. W. Visscher, op de gebruikelijke wijze. Het moderamen bestaat naast de scriba en de quaestor nog uit de twee assessoren ds. W. Visscher en ds. W. Mouw. De classis besluit eerstgenoemde tot preses te benoemen, en ds. M.T. Al-Chalabi als assessor aan het moderamen toe te voegen.
Een tuchtzaak over een classis-predikant wordt in strikt comité en in aanwezigheid van deputaten ex artikel 49 behandeld. Er wordt een commissie ingesteld, die op 3 oktober 2025 zal rapporteren. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Assessor ds. Mouw sluit de vergadering.

3 OKTOBER 2025:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid van de vergadering vast. In strikt comité en in aanwezigheid van deputaten ex artikel 49 wordt het rapport van de commissie die de tuchtzaak heeft voorbereid behandeld. De classis besluit met groot leedwezen de desbetreffende predikant af te zetten. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Assessor ds. Al-Chalabi sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

10 OKTOBER 2025:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid ervan vast. Hij memoreert het 25-jarig ambtsjubileum van de ouderlingen G.J. ten Bolscher en E. van Engelenhoven (resp. Amersfoort en Opheusden), en het 40-jarig ambtsjubileum van ouderling J. van der Meer (Amersfoort).
Ingekomen is een notitie van deputaatschap Kerkrecht over het uitzenden van preken en de media. Twee andere ingekomen brieven zijn niet wettig ter tafel. Drie appelzaken worden in comité behandeld.
Over een ingebracht punt van een classisgemeente over zorg rond de kerkelijke rechtsgang wordt advies gevraagd aan deputaatschap Kerkrecht. Verder wordt de vergaderplanning voor 2026 vastgesteld. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Ouderling C. Krijgsman (Waardenburg) sluit de vergadering.

21 NOVEMBER 2025:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid ervan vast. De classis is vervroegd bijeengeroepen vanwege een ontstane noodsituatie in de gemeente Tricht-Geldermalsen, waar de kerkenraad besloten heeft collectief af te treden. De situatie wordt in comité behandeld in aanwezigheid van deputaten ex artikel 49 DKO. Besloten wordt het besluit tot aftreden als wettig te erkennen, en deputaten ex artikel 39 DKO te benoemen, die de taken van de kerkenraad namens de classis waarnemen. De preses sluit de vergadering provisorisch.

16 JANUARI 2026:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid ervan vast. Een vijftal appelschriften worden in comité en in aanwezigheid van deputaten ex artikel 49 DKO behandeld.
Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Deputaat ex artikel 49 DKO ds. G. Clements sluit de vergadering. De vergadering zal op 6 februari worden voortgezet om de rest van de agenda te behandelen.

6 FEBRUARI 2026:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid ervan vast. J.C. van Ginkel van de Raad van Bestuur van Sirjon licht het jaarverslag toe. Hij bedankt de gemeenten Bodegraven en Tricht-Geldermalsen voor de aandacht die er is voor de woonlocaties de Akker en Saron, en brengt het verdrietige incident met medewerkers in Bodegraven onder de aandacht. Hij vraagt aandacht voor het toenemende personeelstekort, en pleit voor een overkoepelende instantie voor identiteitsgebonden zorg.
Ouderling Doeleman licht namens de Raad van Toezicht van De Vluchtheuvel het jaarverslag toe. Er is sprake van een toename van het aantal aanvragen. Hij bedankt de gemeente Tricht-Geldermalsen voor het ter beschikking stellen van ruimte in hun kerkgebouw.
Twee appelschriften en twee verslagen van commissies worden in comité behandeld. Naar de vervroegde vergadering van de Particuliere Synode Noord-West van 9 april 2026 worden afgevaardigd ds. J. IJsselstein, ds. W. Harinck, ds. W. Visscher en ds. D. de Wit, en de ouderlingen A.A. Gorter, J. Kroon, J. Willemsen en D.E. van Woudenberg.
Het eerder ingebrachte punt over zorg rond de kerkelijke rechtsgang wordt besproken. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Assessor ds. M.T. Al-Chalibi sluit de vergadering. De vergadering wordt op 6 maart voortgezet om de rest van de agenda te behandelen.

6 MAART 2026:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering en stelt de wettigheid ervan vast. De emeritaatsaanvraag van ds. A.A. Brugge wordt in comité en in aanwezigheid van deputaten ex artikel 49 DKO behandeld. Besloten wordt hem eervol emeritaat te verlenen met ingang van 1 mei 2026. Twee appelschriften worden

eveneens in comité behandeld. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Assessor ds. W. Mouw sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze. De vergadering wordt op 10 april voortgezet om de rest van de agenda te behandelen.

10 APRIL 2026:

Preses ds. W. Visscher opent de vergadering. Ouderling Van Garderen licht de rapportage van de classicale evangelisatie Leidsche Rijn toe. Ouderling Van der Maas heeft afscheid genomen als coördinator van inloophuis De Hoeksteen. Zijn taak is overgenomen door ouderling De Bruin. Het werk mag zijn voortgang hebben en de financiën zijn positief afgesloten.
Over de jaarrapporten van de gemeenten Carterton en Randburg worden enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Vanwege de omstandigheden binnen de classis is de quaestor genoodzaakt de bijdrage te verhogen naar € 2,20 per lid en dooplid. Het financieel rapport over 2025 en de begroting voor 2026 worden goedgekeurd.
Nu alle punten van de agenda zijn behandeld, kan de vergadering gesloten worden. Bodegraven wordt aangewezen als roepende kerk voor de classisvergadering van 29 mei 2026. Ouderling A.A. Gorter van de roepende kerk Amersfoort sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

A.A. Gorter, scriba

BERICHTEN

BEZINNINGSMIDDAG VAN OFRA

Op zaterdag 20 juni (14.00 uur) houdt stichting Ofra (werkgroep voor ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid) een bezinningsbijeenkomst.
Het thema is 'De keus van je leven'. Sprekers zijn mevr. G. Lassche en C. Verboom. Aanmelden door een e-mail te sturen naar: info@stichtinggofra.nl of via de website. Daarna ontvangt u de adresgegevens. Meer informatie op stichtingofra.nl/activiteiten/landelijke-lezing

VERKOPINGEN

Apeldoorn - Op zaterdag 13 juni vindt een actiemarkt plaats van de gemeente in Apeldoorn op het terrein van de Fruytier Scholengemeenschap. Er is een rommelmarkt en een demonstratie door politiehonden. Opbrengst is voor ZGG.
Hendrik-Ido-Ambacht - In Hendrik-Ido-Ambacht wordt op zaterdag 13 juni (10.00-15.00 uur) een gezinsmarkt gehouden met vijftig kramen, een stormbaan, modelboten en een opbodveiling. De opbrengst is voor renovatie van de Petrakerk. Locatie: Hoge Kade 60.
Krimpen aan den IJssel - Op zaterdag 6 juni (10.00-14.00 uur) wordt in en rond de Sebakerk in Krimpen a/d IJssel (Kon. Wilhelminaplein 1) een verkoping gehouden met ook activiteiten voor kinderen. Opbrengst is voor ZGG, evangelisatie, Israël en Bijbelverspreiding.
Lisse - Op zaterdag 13 juni (10.00-15.00 uur) wordt in Lisse bij de Salemkerk (Tulpenstraat) en in speeltuin Marijke (Crocussenstraat) een Lentefair georganiseerd. In de speeltuin kan ook de lunch worden gebruikt. De opbrengst van de markt is voor jeugdwerk, evangelisatie, zending en de verbouwing van de Salemkerk. De markt wordt om 15.00 uur afgesloten met een veiling. Meer info op www.lentefairlisse.nl
Nieuw-Beijerland - Op zaterdag 13 juni (9.30-14.00 uur) houdt de activiteitencommissie van de gemeente in Nieuw-Beijerland een verkoping waarvan de opbrengst bestemd is voor ZGG. Locatie: Dorpsgaard 1.
Yerseke - De activiteitencommissie in Yerseke organiseert op zaterdag 13 juni (10.00-16.00 uur) een zomerfair op het terrein van de kerk, Steeweg 37. Er zijn vijftig standhouders, een cateringplein, activiteiten voor jong en oud, een kleedjesmarkt en een opbodverkoop. Meer informatie op www.nieuwbouwgergemyerseke.nl
Zwijndrecht - Op zaterdag 13 juni (9.30-15.00 uur) wordt in Zwijndrecht een actiemarkt van de Geref. Gemeente gehouden. Locatie: Burg. Jansenlaan/Laurensvliet.

ZANGAVONDEN

Dordrecht - Grote Kerk, zat. 13 juni, 19.00 uur, Sionskoor, mannenkoor Tehillim en jeugdkoor Hosanna, Joost van Belzen, orgel; spreker ds. M. Blok; kaarten via website Peter Wildeman; collecte voor ZGG.
Hasselt - Stefanuskerk, zat. 13 juni, 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem, Jacob van de Berg, orgel; leiding ds. A. Verschuure; collecte t.b.v Adullam, woonlocatie Urk (toegang vrij).
Ooltgensplaat - Kerk Geref. Gemeente, zat. 13 juni, 19.30 uur, mannenensemble Cantabilé (Ooltgensplaat) en gem. koor De Lofstem (Scherpenisse); spreker ds. C. Sonnevelt.

KERKDIENSTEN

ZONDAG 7 JUNI 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 14.30 uur stud. K.L. Blok; **Aalst** 15.30 uur ds. C. Sonnevelt; **Alblasserdam** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Amsterdam** 15.00 uur ds. J. Beens; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 19.15 uur ds. W.A. Zondag;

Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Burgh-Haamstede** 19.15 uur ds. G.J. Baan; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Deventer** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Dirksland** 15.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Drachten** 19.00 uur ds. J. Janse; **Ede** 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 10.00 uur ds. E. Bakker; **Elspeet** 11.15 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 15.00 uur ds. K. Boeder; **Enkhuizen** 19.00 uur ds. J. Kroon; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. A.T. Vergunst; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens en 18.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Gouda** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. F. Mulder; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 14.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Hoofddorp** 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Kampen** 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Kamperland** 10.00 en 15.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Kesteren** 10.00 en 17.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. A.T. Vergunst; **Lisse** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Meeuwen** 18.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 10.00 en 18.00 uur stud. W. van Ee; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Zuid** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Mijdrecht** 18.30 uur ds. W. Visscher; **Naaldwijk** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Nieuwerkerk** 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. M. Blok; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 15.00 uur ds. M. Karens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 9.30 en 18.00 uur stud. D. de Jong; **Oostburg** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Oosterland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Oostkapelle** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. Brons; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 17.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 15.00 uur stud. W. van Ee; **Oude-Tonge** 14.45 uur ds. J.M.D. de Heer; **Poederoijen** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. C. Sonnevelt; **Poortugaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Puttershoek** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rhenen** 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Ridderkerk** 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G. Clements; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 en 16.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkenisse** 14.15 uur ds. J.M. Evers; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 18.00 uur ds. B. Labee; **Uddel** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 uur stud. H.R. Keurhorst en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Wageningen** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Westzaan** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. A.A. Brugge; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 9 JUNI 2026

Aalst 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Borssele** 19.30 uur ds. W. de Jong; **Brakel** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Dirksland** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Kamperland** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelharnis** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Oosterland** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. R.T. Michielse; **Westzaan** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Zwolle** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 10 JUNI 2026

Aalburg 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Barendrecht** 19.30 uur (voor de zending) ds. H.J. Agteresch; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Boskoop** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. G. Beens; **Dordrecht** 19.45 uur ds. W.A. Zondag; **Goudswaard** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Katwijk aan Zee**

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

19.45 uur ds. A. Schot; **Kesteren** 19.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Kruiningen** 19.30 uur (Tijdrede) ds. M.G. van Middendorp; **Meeuwen** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Melissant** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. C. Sonnevelt; **Opperdoes** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Rijssen-West** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Terwolde-De Vecht** 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. Janse; **Veen** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Vlaardingen** 19.30 uur ds. M. Blok; **Wageningen** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Woerden** 19.30 uur ds. J. IJsselstein; **Barneveld-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar.

DONDERDAG 11 JUNI 2026

Alblasserdam 13.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot en 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Bodegraven** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Den Helder** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Dinteloord** 19.30 uur ds. J. Beens; **Dirksland** 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; **Gorinchem** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **'s-Gravenzande** 19.45 uur ds. M. Karens; **Hendrik-Ido-Ambacht** 19.30 uur ds. M.H. Schot; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Krabbendijke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.J. Tanis; **Krimpen aan den IJssel** 19.45 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Ouddorp** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Poederoijen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonnevelt; **Puttershoek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder en 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Rijssen-Zuid** 14.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse; **Veenendaal** 14.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Zwijndrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.E.P. Fortuijn.

VRIJDAG 12 JUNI 2026

Alblasserdam 15.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Ede** 13.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; **'s-Gravenpolder** 13.30 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; **Kootwijkerbroek** 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Krabbendijke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Middelharnis** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; **Poederoijen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonnevelt; **Ridderkerk** 18.45 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenzeel** 13.45 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Terneuzen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder.

ZATERDAG 13 JUNI 2026

Genemuiden 14.30 uur (Aangepaste dienst) ds. A. Verschuure.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 7 JUNI 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 16.00 uur evang. C. van Drunen; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

T.K. goed onderh. mz-won/chalet, 13x4,6m, geen standplaats, voll. kunstst., onderh. arm, instapklaar, per direct beschikbaar. Info: 06-10108338

De Boekenhoeve onbetwist Uw aanbiedingenspecialist Ga naar: **www.deboekenhoeve.nl**

Boekpresentatie Ik zal raad geven door ds. DJ Budding. U bent welkom op DV 12 juni te Scherpenisse. Komt u ook? www.ramshoorn.nl

Welkom in Elspeet! Gezellige vak. woning met ruime tuin. 2-10 pers. O.a. beschikbaar in week 28+35 en buiten schoolvakanties. Info: www.sluiterhof.nl of 06 - 236 816 92

Komt u D.V. vrijdag 12 juni Trappen met Happen op de Veluwe? Locatie: Voorthuizen Start tussen 16.30-18.00 uur Route +/- 25 km www.bijbelverspreiding.nl/webshop/

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam? **Welkom in De Veldschuur!** Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@develdschuur.com of bel 06 2205 0396.

Kamer te huur in Soest voor studente: eigen badkamer en keuken, op loopafstand van station Soestdijk. Interesse? Bel 06-20877901

Groei mee met Hoeflon in Barneveld! We zoeken o.a. een Machinebouwer die met vakmanschap onze kranen bouwt, een **Teamleider Productie** die het team aanstuurt en productie strak op koers houdt, een **HR-adviseur** die collega's en organisatie verder helpt én een **Systeembeheerder** die zorgt voor een stabiele en veilige IT-omgeving. Bekijk deze en overige vacatures en solliciteer via werkenbijhoeflon.com

Eenzaam, moeilijk rondkomen of iets anders? Vraag steun! **Gaat het wel goed?** Help als maatje of donateur. Leef matig als goed rentmeester. St. **kleinesteun.nl** 06-34180256

Aloë Vera Gel (NeoLife) bij: ruwe/schrale huid, zonnebrand, kloofjes, rode/gevoelige huid, insectenbeten, etc. Juni-aanb. Kommie 0634826766 www.naturalhealthproducts.nl (Kortingscode Gel10)

Word vrijwilliger buschauffeur bij De Schutse en draag bij aan reformatorische zorg! U brengt cliënten veilig van en naar dagbesteding en heeft onderweg persoonlijk contact. Met uw aandacht zorgt u voor een fijne en vertrouwde reiservaring. U komt terecht in een warme omgeving met betrokken collega's en gezellige momenten. Meer informatie? Neem contact op met de vrijwilligerscoördinator via informelezorg@deschutse.nu

OUD-ALBLAS (Z-H): comfortabele zelfstandige 1 pers. (v) **woonruimte/studio**, binnenk. beschikb. Info: 06-25107987 / huisalblas@gmail.com

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-14 pers., Saalbach/ Zell am See. Info: 06-53114531 **www.vakantieindebergen.nl**

Woonruimte te huur voor een stagiare of student. Gemeubileerd. **Buitengebied Uddel**. Voor informatie kunt u bellen naar 06 48111002.

Een kijkje in de 'keuken' van de predikant deel 1 en 2 Gesprekken met predikanten over diverse aspecten van de prediking, zoals: Hoe komt een dominee aan de tekst voor de preek, toeleven naar de zondag en feedback op de verkondiging. Deel 1 met o.a. de predikanten J.M.D. de Heer, A.T. Huijser en J. Schipper. Deel 2 met o.a. de predikanten J.B. Huisman, P. Mulder, C. van Ruitenburg en A. Schot. Resp. € 19,95 en € 22,50

Verwachten wij die grote dag?! Bezinning op de christelijke toekomstverwachting met bijdragen van o.a. de predikanten E. Hakvoort, W. Harinck, C.J. Meeuse en J. van Rijswijk. € 22,50

Waar de liefde woont, 10 vraaggesprekken rond gezin, kerk en school. Met o.a. ds. A.A. Brugge (huisgodsdienst), ds. G.W.S. Mulder (catechese), ds. D.W. Tuinier (de doopbelofte). € 5,--

Bestellen:
Adriaan van Belzen
0342-785530 /
belzen@filternet.nl

Nieuwerkerk Zeeland
www.campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

Psalmzangavond tbv Stichting Timotheos **D.V. vrijdag 12 juni** in de Hervormde kerk **Scherpenzeel**, Kerkplein 191. Meditatie: ds. A.J. Speksnijder Orgel: Pieter Heykoop Aanvang 19:30u, inloop 19:00u. Spreker: veldw. Gerrit Oomen **Collecte voor St. Timotheos** Toegang gratis. Welkom!

Boerderijcamping Klein Emelaar, nabij Uddel. Omgeven door graanvelden en bossen. Nieuw sanitair en ook privé sanitair beschikbaar. Voor informatie of reserveringen: 0577-456818 of zie onze site.

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland! **B&B de Bakkeet** www.zeeuwsoefje.nl +31621833003

Lever de oplossing in en ontvang een cadeautje bij de stand van EVGG tijdens de zendingsdag!

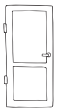

fi=J t=zu | ou=eg | : | js=k

-om | -r | vu=l s=ch | m=v

-ur

EVGG

evgg.nl

veel puzzelplezier!

Wonen in **Rotterdam**

Locaties Rehoboth en Oorden Staete in Rotterdam bieden de voordelen van zelfstandig wonen, met zorg en diensten binnen handbereik. Als vertrouwd gezicht is Cedrah actief betrokken binnen deze woonvoorziening en het verhuurproces.

- Zelfstandige 2-kamerwoningen en 3-kamerwoningen beschikbaar voor senioren die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatorisch identiteitsprofiel.
- Kijk voor de actuele huurprijzen op onze website www.cedrah.nl

wonen@cedrah.nl
088 - 587 00 55

Ook jongeren uit onze reformatorische achterban zijn welkom!

Cedrah
Wonen · Zorg · Dienster

ZE ZIJN
ER WEER!
DUIKENBURGSE DAGEN 2026
D.V. 28, 29, 30 JULI
DUIKENBURG.NL/DUIKENBURGSE-DAGEN

DUIKENBURG
SINDS 1973

Personeelsuitje of familiedag?
Combineer onze outdoor activiteiten met een BBQ, buffet of borrel en stel een complete dagbeleving samen.
VRAAG ONZE ZOMER BROCHURE HIER AAN

Word vriend en steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20

Help!
Het gaat niet goed in het land van Luther

Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht
Meer informatie?
→ www.svvhed.org

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een eigen sfeer

Tel.: +49 2975228
LANDHAUS FORRA
www.landhausforra.com

Te huur: CAMPER 2 - 5 pers.
Luxe en compleet ingericht.
Beschikb. t/m 16 juli of na 1 sept.
ACTIEPRIJS! 0622353862

Te huur / B&B, 2-persoons appartementje Arnemuiden.
bbschuttersofje@gmail.com
of 0118-603372

Zakelijke en Familie Mediation vanuit een christelijke achtergrond
Bel 0318-250105 of mail naar info@vanweelden-mediation.nl
Wij zijn gevestigd i/h midden van NL.

Zomermarkt Ederveen Helpt De Schutse & Stichting China
D.V. Zaterdag 13 juni 2026
Locatie: Calvijnschool, Schoolstraat 9, 6744 WS Ederveen
Tijdstip: 10.00 - 15.00 uur
Ruim 60 kramen I Horecaplein I Kleedjesmarkt I Activiteiten voor jong en oud

Behoefte aan rouwbegeleiding?
TAMIM
www.tamim.nu

Bouw mee aan een veilige Burcht voor onze leerlingen

Op onze school in Barneveld bieden we onderwijs dat stevig geworteld is in de Bijbel met echte aandacht voor elk kind. Kom ons hechte team versterken en zet je in om alle leerlingen te vormen vanuit een veilige burcht.

Leerkracht groep 6
Intern begeleider bovenbouw

Bekijk deze en andere vacatures op
www.fraanjeschool.nl
Ds. J. Fraanjeschool De Burcht

Luistert u al naar onze podcasts?
De podcasts kunt u beluisteren via rd.nl of de RD-app

Groei is mooi. Tot alles via jou blijft lopen.

Wij vinden leiders die bouwen aan rust, structuur en continuïteit.

Onze diensten

- Werving en selectie
- Assessments

Meer weten?
Scan de QR-code of ga naar:
faam.nl/werving-van-leiders

Faam. werving van leiders

Gewoon een goede makelaar in Veenendaal

Wessel Berkhout
Aan- en verkoopmakelaar

BURGLAND Makelaars

Zandstraat 61, 3901 CK Veenendaal
0318 - 628 412
info@burglandveenendaal.nl
www.burglandmakelaars.nl

Gastopvang

Een time-out voor kind, jongere of (jong) volwassene.

Voor informatie, een hulpvraag of aanmelding als gezin, ga naar:
www.stichtingdevluchtheuvel.nl/gastopvang

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

De Akker
Christelijke basisschool

Hier staat al 120 jaar iemand voor de klas. Wie staat er morgen?

(Inval-)leerkracht

midden- en bovenbouw
0,7-1,0 fte
Basisschool De Akker, Lisse

Vul jij hem in? Scan de QR-code

www.deakkerlisse.nl

KROON
TEGELS & PVC

Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25
info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

(Ambts)
kostuums
een gevarieerde en stijlvolle collectie voor elke gelegenheid

den Engelsman & van Driel
HERENMODE

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
www.denengelsmanenvandriel.nl

de Verrassing
samen vakantie vieren

(0222) 31 89 06
U kunt ons appen of bellen
www.deverrassing.nl

zoekt u een
MEDIATOR of
ORGANISATIE-ADVISEUR?
Bel:
0653868881

bvissermediation.nl
bvisserconsultancy.nl

Praktijk den Uijl

HULPVERLENING
COACHING
TRAINING
TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

mediorah
Vast in een Pornoverslaving?
Mediorah helpt je weer grip te krijgen! zet de eerste stap naar herstel en neem contact op.
www.mediorah.nl
100 % online behandeltraject mogelijk

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp
voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 35 jaar.
Wij bieden o.a.:
• behandeling • psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking

Locaties: Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn **Telefoon:** 0180-426955
E-mail: info@brouwerpsychologen.nl **Website:** www.brouwerpsychologen.nl

BRAINS+ BRICKS | smart office interiors

Dynamische interieurprojecten in goede banen leiden. Krijg jij daar ook energie van? Houd jij van dagen waarop klantcontact, planning, aansturing van leveranciers en uitvoering door elkaar lopen? Check dan de vacature voor werkvoorbereider/projectmanager bij Brains + Bricks op brainsandbricks.nl/vacature

JOH.DEHEER
toetsen en meer. sinds 1898

Uw orgel en piano specialist

www.johdeheer.nl
Leeghwaterstraat 46/47 · 3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611 · email: info@johdeheer.nl

VADERDAG 2026
Verwen vader dit jaar met het prachtige Koraalboek van Pieter Heykoop!
In Notenschrift en Klavarskribo
Ga snel naar www.pieterheykoop.nl
Op werkdagen voor 16.30 uur besteld... diezelfde dag verzonden!

Bureau Mark.
Mark Verweij
Psychosociaal therapeut
mark@bureaumark.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumark.nl

TREUR
Begrafenisonderneming
Dag en nacht bereikbaar
Gerard Mulder
Reinier Oudshoorn
Evert Treur
WEBSITE:
begrafenisondernemingtreur.nl
TELEFOON:
030 692 42 58 | 06 573156 89
E-MAIL:
info@begrafenisondernemingtreur.nl
Wilsbeschikking boekjes, gratis verkrijgbaar.

AB STRESSENONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

Je staat altijd aan. Waarom wordt je hoofd niet rustig?
Je doet zo je best. Maar je komt er maar niet.
Je staat de hele dag aan en je hoofd komt maar niet tot rust. Je probeert alles onder controle te houden en gaat maar door. Maar ergens voel je dat het je opbreekt. Dat je sneller geïrriteerd bent, minder geduld hebt en er niet zo kunt zijn in je gezin zoals je zou willen. Je verlangt naar rust en naar echt aanwezig zijn, maar je komt er niet uit. In deze workshop laat ik je zien waarom dit gebeurt. Niet omdat jij iets verkeerd doet, maar omdat jouw systeem continu 'aan' staat. Je voelt dat dit niet langer zo kan.
Wil je begrijpen wat er speelt?
Meld je dan aan voor deze gratis workshop.
17 juni 2026
10.00 of 19.30 uur
tel. 06-25081102 | www.stressenonrustdebaas.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
0318 - 526641
06 - 46376232
www.phvanderleer.nl
De Dijk 30 | Achterberg (Rhenen)
Vraag naar ons gratis laatste-wens-boekje

begrafenisverzorging
Den Hollander
Alleen begrafenissen
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
Dag en nacht bereikbaar
010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Begrafenisonderneming
sinds 1982
de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen
Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar
Wij verzorgen geen crematies
Waardenburg | 0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam | 0184 - 611 154
Werkendam | 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. | 078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland | 0184 - 683 838
Barendrecht | 0180 - 628 908
info@begrafenisondernemingdejongh.nl | www.eenwaardigebegrafenis.nl

de Saambinder
BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteuren: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: $ 165, USA: $ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD
DOOR DS. LABEE

Kunnen verbondskinderen uitgeworpen worden? Zo ja, wat is dan de oorzaak?

UITGEWORPEN VERBONDS-KINDEREN

UITWENDIG

De Heilige Schrift leert ons, bij monde van Jezus Zelf, dat verbondskinderen uitgeworpen kunnen worden. In Kapérnaüm hebben eens die ernstige woorden geklonken (die we lezen in Mattheüs 8 vers 12): 'En de kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis; aldaar zal wening zijn en knersing der tanden'. Kanttekening 11 legt uit: 'Dat is, die Joden met welke God wel een uiterlijk verbond gemaakt had, maar die zich door hun ongeloof hetzelve onwaardig maakten'. Koninkrijkskinderen, verbondskinderen kunnen dus inderdaad uitgeworpen worden vanwege hun ongeloof. Deze woorden zijn allereerst uitgesproken in de context van de Joodse, vleselijke verwachting. Maar zij gelden evenzeer de nieuwtestamentische verbondsgemeente. Gods genadeverbond komt zichtbaar tot uiting in Christus' kerk. Allen leven daar onder de bediening van het verbond en onder het aanbod van het Evangelie. Maar het zijn niet allemaal ware gelovigen. Dat zijn alleen diegenen in wier leven de beloften van het verbond door Gods Woord - onder de beademing van de Heilige Geest - tot vervulling kwamen. Wie werden nu precies uitgeworpen? Degenen die Christus als Messias verwierpen. We lezen daarover ook de aangrijpende woorden in Handelingen 13. Paulus en Bárnabas spreken in Antiochië: 'Het was nodig, dat eerst tot u het woord Gods gesproken zou worden, doch nademaal gij hetzelve verstoot, en uzelven des eeuwigen levens niet waardig oordeelt, zie, wij keren ons tot de heidenen'. Ons hart moest wel beven want zonder het zaligmakende genadewerk van Gods Geest, lijken wij verdacht veel op deze Joden van weleer. Kwam u met de nood van uw leven al aan de genadevoeten van de Heere? Bedelend om al de woorden van God te horen met een doorboord oor en een verlicht verstand?

Er is geen afval der heiligen maar er zijn wel tweeërlei ranken.

INWENDIG

Alléén degenen die door een waar, geschonken geloof met Christus werden verenigd, zullen delen in dat wonder om niet uitgestoten te worden, maar ingesloten. Jezus sprak in Mattheüs 8 vers 11: 'Doch Ik zeg u, dat velen zullen komen van oosten en westen, en zullen met Abraham en Izak en Jakob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen'. Met de Joodse patriarchen zullen vele heidenen de bruiloftszaal van het Lam betreden. Met de woorden van kanttekening 10: 'van den opgang en ondergang, namelijk der zon, dat is, uit alle gewesten der wereld; waarmede voorzegd wordt de beroeping, bekering en zaligheid der heidenen'.

We vinden dat onderscheid tussen uitwendig en inwendig verbondskind ook in het onderwijs van de Zaligmaker in Johannes 15 vers 5. Daar klinkt het van de lippen van de Meester: 'Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen'. Alle ware discipelen zijn als ranken in de Wijnstok Christus. Zo alleen zullen ze vruchten dragen.

Tegelijk lezen we in het zesde vers van andere ranken: 'Zo iemand in Mij niet blijft, die is buitengeworpen gelijkerwijs de rank, en is verdord; en men vergadert dezelve, en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand'. Er is geen afval der heiligen maar er zijn wel tweeërlei ranken: ranken die geestelijk in-zijn in Christus of inwendig ingesloten in het verbond, en ranken die uitwendig in-zijn en uiterlijk bij het verbond horen.

Lezer(es), bent u een uitwendig of inwendig verbondskind?

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**